

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 11 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

***Cervencov Pavel xxxx**, născut la xx xx xxxx, originar din xxxx, domiciliat xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.07.2018 – 30.07.2018;

Instanța de apel: 24.10.2018 – 11.12.2018;

Instanța de recurs: 02.08.2019 – 10.03.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 30 iulie 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, *Cervencov Pavel* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității – 120 ore.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 640 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, la data de 27.04.2018, în jurul orei 12.00, *Cervencov Pavel*, aflându-se lângă domiciliul consăteanului său Onofrei Anatolie, situat la adresa xxxx xxxx, discutând cu ultimul, urmărind scopul încălcării ordinii publice și aplicării violenței asupra persoanei, sub pretextul inventat, din intenții huliganice, în prezenta lui Caireac Dmitri, i-a aplicat lui Onofrei Anatolie o lovitură cu piciorul în regiunea cutiei toracice, de la care ultimul pierzând echilibrul, a căzut pe asfalt, lovindu-se cu capul, prin ce i-a cauzat părții vătămate vătămări corporale

neînsemnate în formă de excoriații pe pavilionul urechii stângi, echimoză în regiunea rebordului costal stâng și excoriații pe ambele coate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care lui Cervencov Pavel să-i fie stabilită pedeapsă mai blândă, în formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale și să fie dispusă încasarea din contul lui Cervencov Pavel în beneficiul statului a sumei de 640 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În argumentarea apelului a invocat că, prima instanță neîntemeiat i-a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 120 ore. În opinia apelantului, instanța urma să-i aplice o pedeapsă mai blândă sub formă de amendă.

Totodată, instanța neîntemeiat a respins demersul privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală, și anume pentru efectuarea expertizelor medico-legale.

Conform art.art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, or, plata acestora se suportă de condamnat sau aceste cheltuieli sunt trecute în contul statului (art.229 alin.(1) Cod de procedură penală). Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea acestora de la inculpat, în cazul dat suma de 640 lei fiind costul raportului de expertiză.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 11 decembrie 2018, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele, fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Cervencov Pavel de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul, prin cererea scrisă personal a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții, recunoscând săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu, și nu a solicitat administrarea de noi probe, iar instanța de fond prin încheierea protocolară din 30 iulie 2018 a acceptat cererea inculpatului și a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza art.364¹ Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că,

nu poate fi reținută o altă situație de fapt, decât cea reținută de către prima instanță.

Cu referire la criticile apelantului referitor la pedeapsa penală aplicată de către instanța de fond, verificând legalitatea acesteia, instanța de apel a atestat că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a respectat principiile de individualizare a pedepsei prevăzute de art.art.61, 75 Cod penal, cu respectarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă, în limitele stabilite de sancțiunea normei de incriminare, iar soluția adoptată la capitolul individualizării pedepsei penale este suficient motivată.

Referitor la solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 640 lei, în legătură cu efectuarea expertizei judiciare și constatării medico-legale, instanța de apel a indicat că acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, cu trimitere la prevederile art.art.229 alin.(3), 227 alin.(3), 142 alin.(2) Cod de procedură penală, art.art.2, 75 alin.(3) a Legii nr.68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, instanța de apel a indicat că, rapoartele de expertiză judiciară în privința părții vătămate Onofrei Anatolie, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, în vederea stabilirii gravității vătămarilor corporale la partea vătămată Onofrei Anatolie, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina acuzării.

Instanța de apel a reiterat că, cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare la caz, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și la caz, nu urmează a fi puse pe seama inculpatului.

Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

6. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând ca temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, concretizând că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului și în partea neîncasării în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, astfel încât s-a aplicat pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, fapt ce denotă că soluția adoptată este una vădit neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către acuzatorul de stat în apelul declarat.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia, considerând că instanțele de fond urmau să-i aplice inculpatului o pedeapsa mai blândă, sub formă de amendă.

Prin urmare, procurorul consideră că concluziile instanțelor de fond, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii

penale și principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Totodată, soluția instanței de apel de a respinge solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 640 lei de la inculpat, este una vădit neîntemeiată, deoarece ținând cont de prevederile art.229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuielile pentru efectuarea expertizei urmau a fi încasate din contul inculpatului, dat fiind faptul că, cheltuielile într-o cauză penală sânt provocate de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o. Ca urmare cheltuielile sunt imputate persoanei condamnate pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Instanțele de judecată nu au clarificat obiectiv, necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, ținând cont de faptul că cheltuielile judiciare au fost suportate de către stat în legătură cu efectuarea expertizelor medico-legale, adoptând o decizie neargumentată.

7. Judecând recursul ordinar declarat de procuror, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul penal lărgit reține că procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Cervencov Pavel, dar indică ca temeiuri de drept pentru casarea deciziei recurate art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile judiciare și în partea pedepsei stabilite inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub acest aspect.

Verificând materialele cauzei, în raport cu alegațiile procurorului, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele invocate de recurent, nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe atât de către instanța de fond, cât și de cea de apel, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute integral.

Colegiul penal lărgit găsește vădit nefondată invocarea procurorului în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, privitor la neîncasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului pentru efectuarea expertizelor judiciare, dat fiind că art.143 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul.

Dispozițiile alin.(3) art.75 al Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilesc că „*în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din*

bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

Colegiul penal lărgit mai menționează că art.229 alin.(1) și (3) Cod de procedură penală stipulează că, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judecătorești poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Prin urmare, corect instanța de apel a statuat asupra faptului că, plata pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 640 lei, urmează a fi încasată din contul bugetului de stat, dar nu de la inculpat, or, aceste cheltuieli sunt suportate de stat, care reieșind din obligațiile pozitive ce țin de desfășurarea unui proces penal urmează să realizeze în mod prompt și eficient acțiuni în vederea descoperirii infracțiunilor comise.

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide respingerea recursului declarat, or, autorul nu a adus argumente concrete, invocându-se doar afirmații de ordin generic, fără să se concretizeze prin ce se confirmă necesitatea dispunerii încasării. Mai mult, recurentul nu desfășoară concret - în ce constau presupusele omiteri prevăzute la art.427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs atestă că recurentul critică decizia instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate față de inculpat, Colegiul penal lărgit susține integral statuările instanțelor de fond în acest sens, considerând că, în privința inculpatului Cervencov Pavel corect s-a stabilit, la caz, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității – 120 ore.

În același context, se reiterează că cauza deferită judecătii a fost soluționată de prima instanță în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, adică inculpatul în temeiul acestei proceduri simplificate a beneficiat de reducerea limitelor maxime și minime ale sancțiunii prevăzute de norma incriminată.

În speță, Colegiul penal lărgit reține că s-a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, în acest sens evidențiind-u-se că, a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise și regretă, lipsa căror va circumstanțe agravante, totodată, inculpatul și-a manifestat acordul de a executa pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, din motiv că va fi în imposibilitate să execute pedeapsa sub formă de amendă, deoarece, nu este angajat în câmpul muncii și nu are un venit stabil, au permis instanțelor de fond de a conchide că corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea față de vinovat a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității – 120 ore.

Din atare considerente, sunt neîntemeiate alegațiile procurorului în partea privind aplicarea a celei mai blânde pedepse sub formă de amendă în privința inculpatului, iar concluzia instanțelor de fond privitor la faptul că corijarea inculpatului este posibilă și

prin aplicarea față de Cervencov Pavel a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, este legală, motivată și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră că argumentele punctate în cererea de recurs nu sunt incidente cauzei deferite judecății, iar instanțele ierarhic inferioare și-au motivat corect soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor din art.art.61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă proporțională faptei comise.

La caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului Cervencov Pavel, iar pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, așa cum a fost stabilită de către instanțe, răspunde principiului proporționalității, dar și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise de art.art.414 - 419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, recursul ordinar urmând a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 11 decembrie 2018, în cauză penală privindu-l pe *Cervencov Pavel xxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico